

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**ПІВДЕННИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ
НАУКОВИЙ ЦЕНТР НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРІОРИТЕТИ
РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
УКРАЇНИ»**

12-13 грудня 2014 р.

Частина I

**Херсон
Видавничий дім «Гельветика»
2014**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПІВДЕННИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРІОРИТЕТИ
РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ»**

12-13 грудня 2014 р.
м. Херсон

Українською та російською мовами

Частина I

Видання та друк – Видавничий дім «Гельветика»
73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105.
Телефон: +38 0552 399580

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідомство суб'єкта видавничої справи
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.

Підписано до друку 17.12.2014 р. Формат 60х84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Ум.-друк. арк. 12,09. Тираж 100. Замовлення № 1214-110.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Журбелюк Г. В. Судочинство як фактор боротьби за автономію Гетьманщини	7
Кіндюк К. Б. Відношення духовенства до смертної кари в творчій спадщині М. М. Гернета	11
Козак О. М. Законність як основа регулювання суспільних відносин	14
Луцький А. І. Основні постпозитивіські підходи до розуміння правової ідеології та критика ідей позитивізму	16
Остапенко Т. О. Ординація Війська Запорізького 1638 р. та її вплив на правове становище реєстрового козацтва	19
Пахомова О. А. Об'єктивність як ознака мови права	22
Поклонська О. Ю. Приклади зловживання владою професіоналом у галузі права	25
Цушко С. Є. Пани-рада як дорадчий орган при великих литовських князях	27

СЕКЦІЯ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Владика А. О. Основні напрями розвитку політики національної безпеки та оборони України	30
Добродумов П. О. Деякі питання конституційного будівництва в Україні	32
Кириченко Ю. В. Право людини на соціальне забезпечення: деякі аспекти конституційного регулювання	36
Крилова Д. С. Гарантії здійснення прав і свобод людини і громадянина в Україні	39
Маркова А. О. Референдум як спосіб реалізації права на самовизначення	42
Неліна Н. В. Особливості механізму реалізації конституційної правосуб'єктності українського народу	45
Средницька І. Ю. Швейцарська модель напівпрямої демократії	49
Шевчук І. М. Правове регулювання інституту конституційної скарги в Республіці Польща	52

СЕКЦІЯ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Амеліна А. С. До питання створення Цивільного кодексу УРСР 1963 р.	55
Банасевич І. І. До питання про застосування норм Закону України «Про захист прав споживачів» до правовідносин із договору страхування	59
Бобрик В. І. Оптимізація процесуальної доступності цивільного правосуддя	62
Гиляка І. С. Корпоративні обов'язки акціонерів	65
Голубенко І. І. Щодо впливу інвестиційних угод на залучення інвестицій у країни	68
Гулаткан Т. В. Щодо питання визначення нерухомого майна	71
Давидова Н. О. Право на недоторканність ділової репутації в цивільно-правовому статусі вищого навчального закладу	74
Карплюк О. І. Окремі аспекти поняття судового керівництва в цивільному процесі України	78
Левківський Б. К. До питання про оспорування батьківства	81
Мартинюк А. В. Значення договору контрактації сільськогосподарської продукції в сучасних умовах	85
Пилипенко Ю. О. Преюдиційні факти: особливості доказування фактичних шлюбних відносин	88
Півненко С. Ю. Позовна давність щодо кредитних коштів, повернення яких визначено періодичними щомісячними платежами: реформування законодавства	91
Ружицька Є. О. Проблемні питання в сфері захисту прав споживачів	93
Сердечна І. Л. Родичі як суб'єкти сімейних правовідносин	97
Слабошпицька У. О. Система прив'язок Гаазької конвенції 1961 року про колізії законів, які стосуються форми заповітів	100
Хомич В. В. Аналіз судової практики по зловживанню цивільним правом у відносинах банківського кредитування	102
Шевченко М. В. До питання про розуміння другого речення частини четвертої статті 559 Цивільного кодексу України	106
Шинкарук О. В. Теоретичні аспекти розвитку поняття «ділова репутація юридичної особи»	109
Юсип В. В. Щодо обов'язків спадкоємця (ліквідатора) повіреного	113

СЕКЦІЯ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Білоусов Є. М.

Деякі аспекти господарсько-правового забезпечення економічної безпеки регіонів 116

Кафарський О. В.

Місцеве самоврядування і сільський туризм: проблеми законодавчого регулювання 118

Комар Є. Г.

Юридична природа інвестиційних договорів у сфері будівництва 122

Куницька А. В.

Товарна біржа – особливий суб'єкт господарювання 126

Мельник С. Б.

Отдельные аспекты реформирования хозяйственного законодательства Украины 128

Михайлова В. О., Атаманчук М. Ю.

Стан та проблеми розвитку інтеграційних процесів національних суб'єктів господарювання в умовах трансформаційних перетворень української економіки 132

Павлова Є. С.

Передплата як спосіб запобігання господарських правопорушень 135

Семеняка В. В.

Законодавчі обмеження у сфері космічної діяльності: порівняльно-правовий аспект 138

Сергієнко Д. О.

Проблеми удосконалення правового регулювання системи державних закупівель в Україні 143

Сидоренко О. В.

Визначення поняття «захист прав суб'єктів підприємницької діяльності» 145

Сорокина Т. Б.

И снова к вопросу о Хозяйственном кодексе Украины 148

Сулейманова С. Р.

Щодо господарського характеру валютних відносин 151

Шейн М. П.

Поняття антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання 154

СЕКЦІЯ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Іващенко В. В.

Проблеми правового регулювання біржових угод 158

Кузнichenko О. В., Попович Т. А.

Загальний огляд додаткових вимог, що ставляться до кандидатів на службу в органи внутрішніх справ 162

Кузнichenko О. В., Тютюнкова А. О.

Загальна характеристика вахтового методу організації робіт 164

Лобач К. В.

Проблеми та перспективи працевлаштування випускників педвузів 167

Назаревич І. І. Загальна характеристика основоположних принципів у сфері праці за проектом Трудового кодексу України	171
Русаль Л. М. Розірвання трудового договору з ініціативи осіб, які не є сторонами трудового договору	175
Сидоренко Є. В. Заохочення як додаткова умова трудового договору	177

СЕКЦІЯ 6. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Гаврилова Н. М. Недоліки в регулюванні використання генетично модифікованих організмів	181
Гладка А. Д. Принципи правового регулювання грошової оцінки земельних ділянок в Україні	184
Кім Г. А. Правові питання визначення природних рослинних угруповань загальнодержавного значення	188
Лахман К. С. Актуальні проблеми кодифікації національного та міжнародного екологічного права	190
Розумний М. О. Ліберальні доктрини лісового права	193

СЕКЦІЯ 7. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Баєва А. М. Центральні органи публічної адміністрації в Швейцарії і Україні (порівняльно-правовий аспект)	196
Бєлявська С. Ю. Апарат місцевих судів як суб'єкт впровадження інновацій у судове управління	198
Білик П. П. Правовий статус Національного банку України як основа організації належного державного управління банківською системою	202

СЕКЦІЯ 1. ТЕО
ІСТОРІЯ П

СУД
РА

До визначення дати
у 1774 році Б. Хмельницький
повертається до
багато [1]. Це
козацьчина, але
які постійно
призначені до
переходом у
повного аналізу
на спланованого
українських ви

Особливого
конституцій
Самойловича 1674
«перейшов»
аналізу через
зказу з
одного боку, а з
протистояти
від царя, міні
заборон, якими
гетьманом
об'язання царя
переговорів
ману звільняти
мала б мінімізувати
небезпечному
на чолі з
тись у збір
щодо створення
чинстві із
повідним
ску не було, бо

Давидова Н. О.
доцент кафедри приватноправових дисциплін
Університету сучасних знань
м. Київ, Україна

ПРАВО НА НЕДОТОРКАННІСТЬ ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ В ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОМУ СТАТУСІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Вищий навчальний заклад (надалі – ВNZ) як суб'єкт цивільного права володіє комплексом майнових та особистих немайнових прав. Згідно з ст. 94 ЦК право на недоторканність ділової репутації прямо віднесено до кола особистих немайнових прав юридичних осіб. Честь, гідність та ділова репутація є важливою соціально-правовою цінністю та потребою для будь-якої держави і суспільства, і потребує відповідного нормативно-правового регулювання, охорони та захисту. Це право важко переоцінити, оскільки юридична особа зацікавлена в тому, щоб оточуючі були позитивної думки про неї та про якість робіт, товарів чи послуг, що юридична особа відповідно виконує, продає чи надає. Очікується, що будь-який суб'єкт права зацікавлений у вступі у відносини з юридичними особами, які добре себе зарекомендували, сформували позитивну суспільну думку. Верховний Суд України в постанові від 27 лютого 2009 року № 1 «Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи» дав своє тлумачення цього поняття: під діловою репутацією юридичної особи, у тому числі підприємницької, товариств, фізичних осіб – підприємців, адвокатів, нотаріусів та інших осіб, розуміється оцінка їх підприємницької, громадської, професійної чи іншої діяльності, яку здійснює така особа як учасник суспільних відносин. Верховний Суд України акцентує увагу на виді діяльності, що здійснює суб'єкт права.

В науковій літературі можна зустріти таке визначення ділової репутації юридичної особи: це немайнове благо, яке характеризує загальну думку про цю особу, що склалася на підставі оцінки її діяльності [1, с. 261]. Більш розширене визначення пропонує український знавець проблематики особистих немайнових прав проф. Стефанчук Р.О.: під репутацією треба розуміти усталену оцінку фізичної чи юридичної особи у будь-якій сфері професійного чи іншої суспільно-корисної діяльності, що ґрунтується на наявній інформації про її позитивні та негативні суспільно-значимі діяння (поведінку), що відома оточуючим, і з силу цього відображена в суспільній свідомості як думка про особу з точки зору моралі даного суспільства чи соціальної групи [2, с. 451].

Іноді це поняття розглядають в широкому та вузькому розумінні. В широкому сенсі ділова репутація розуміється як позитивна суспільна оцінка професійних, службових, посадових якостей суб'єкта стосовно юридичних осіб, зайнятих в будь-якій загальнокорисній діяльності, включаючи як тих, що беруть участь, так і тих, які не беруть участь в діловому (підприємницькому) обороті [3]. У вузькому сенсі вона розуміється як позитивна оцінка ділових якостей учасників ділового обороту, комерційних юридичних осіб та некомерційних юридичних осіб, які бе-

ПРАВА ДОЛОВОГО СТАТУСУ ДИЛОВОГО

... цивільного права воле...
... Згідно з ст. 94 Ц...
... влена до кола особистих...
... репутация є важли...
... -якої держави і суспі...
... експлуатації, охорони...
... особа зацікавлена в...
... якість робіт, товарів...
... чи надає. Очікуван...
... ресини з юридичних...
... тивну суспільну ді...
... 2009 року № 1 «Про с...
... зної особи, а також...
... значення цього по...
... ченні підприємниць...
... сів та інших осіб, р...
... стійної чи іншої дія...
... ссин. Верховний С...
... б'єкт права.
... долової репутації юр...
... тальну думку про п...
... 201] Більш розшире...
... до особистих немайн...
... мити усталену оцін...
... зного чи іншої суспі...
... омації про її позитив...
... вдома оточуючим, п...
... про особу з точки з...
... 201]

... розумінні. В широком...
... оцінка професійних...
... чних осіб, зайнятих...
... що беруть участь, та...
... обороті [3]. У вузьком...
... стей учасників ділов...
... юридичних осіб, які б...

... участь в підприємницькій діяльності. Для вузького розуміння Дьяченко О.М. пропонує вживати термін «комерційна репутація» [4, с. 7].

... більш радикальну позицію стосовно суб'єктивного складу права на ділову репутацію займає Нікулічева Н.Ю., яка вважає, що юридичними особами, здатними володіти цим правом, є тільки комерційні юридичні особи (господарські товариства та союзи, виробничі кооперативи, державні та муніципальні унітарні підприємства) [5, с. 10]. Ми не можемо погодитись з таким підходом, оскільки він не надає рівного захисту права на репутацію всіх юридичних осіб. На захист своєї ділової репутації повинні розраховувати й не підприємницькі організації, благодійні фонди, установи, що, на щастя, підтверджується українською судовою практикою. Наприклад, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності звернувся в суді, що відповідач завдав шкоди діловій репутації ВНЗ. На розширеному засіданні приймальної комісії Львівського державного університету безпеки життєдіяльності відповідач в присутності викладачів, вступників та їх батьків поширював недостовірну інформацію про те, що екзамени з фізичної підготовки вступників проводилися в непередбаченому розкладом місці. Відповідач звинувачував членів комісії у фальсифікації результатів оцінювання рівня фізичної підготовки та групованості. Суд вважає, що така інформація може вплинути на авторитет навчального закладу, громадську думку про його діяльність. Інформацію відповідно про наявність у діяч приймальної комісії Львівського державного університету безпеки життєдіяльності порушень при оцінюванні результатів рівня фізичної підготовки вступників в 2009 році, проявів корупції, висловлену на розширеному засіданні приймальної комісії 3 серпня 2009 року, визнано недостовірною та такою, що порочить ділову репутацію навчального закладу (Рішення Богородчанського районного суду Івано-Франківської області від 22 січня 2010 року. Справа № 2-75/2010 р.)

Інша судова справа відбулась в Дніпропетровській області. Дніпропетровський державний аграрний університет звернувся до суду з позовом до автора статті, газети «Правий берег Дніпропетровська», третя особа Дніпропетровська обласна організація Української народної партії про спростування недостовірних відомостей, захист честі, гідності та ділової репутації, відшкодування майнової та моральної (немайнової шкоди). В обґрунтування заявлених вимог позивач зазначив, що газета «Правий берег Дніпропетровська» опублікувала статтю з відомостями, що не відповідають дійсності та принижують честь і гідність, завдають ділову репутацію Дніпропетровського Державного Аграрного Університету та його керівництво. У зазначеній статті автор, маючи на увазі ДДАУ, каже, що навчальний заклад працює не в вірному напрямку, а його посадові особи порушують трудове, податкове законодавство України та інші нормативні акти, звинувачує їх в корупції, непрозорій бюджетній політиці, в занятті діяльністю, несумісною з вихованням та навчанням молоді та інше. Позивач просив суд: визнати відомості, які розповсюдив відповідач-1 у статті «Українська народна партія просить перевірити ректора Агроуніверситету», надрукованій у газеті «Правий берег Дніпропетровська», недостовірними; зобов'язати газету «Правий берег Дніпропетровська» опублікувати спростування недостовірних відомостей; стягнути з автора розповсюдженої інформації на користь Дніпро-

петровського Державного Аграрного Університету майнову та немайнову шкоду в розмірі 100000 грн.; судові витрати по справі покласти на відповідачів.

Підставою для відмови у задоволенні позову було те, що в позовній заяві та під час судового розгляду позивачем не було надано належних доказів наявності моральної шкоди та підтвердження факту заподіяння позивачу відповідачем моральних страждань, він не довів вини відповідача, не надав доказів причинно-наслідкового зв'язку між діями відповідача та начебто завданою шкодою (Рішення Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська від 6 квітня 2011 року. Справа № 2-5394/11). Тобто у суду не виникло сумніву, що ВНЗ як установа має право на недоторканність ділової репутації, проблема була в недоведеності складу цивільно-правового порушення.

Серед численних особистих немайнових прав юридичної особи в сфері вищої освіти на перше місце виходить право на ділову репутацію. ВНЗ став повноправним учасником ринкових відносин, а тому цінність диплому корелює престижності навчального закладу. Боротьба за підвищення рейтингу займає провідне місце в діяльності переважної більшості університетів та зайняло свої позиції в загальній уяві про досягнення ВНЗ. Існують численні міжнародні та національні рейтинги ВНЗ. Серед міжнародних слід назвати Академічний рейтинг університетів світу, QS World University Rankings, The Times, Webometrics, Шанхайський рейтинг, рейтинг Scopus.

В якості прикладу розглянемо Академічний рейтинг університетів світу, який складається в Інституті вищої освіти Університету Шанхай Цзяотун (англ. Shanghai Jiao Tong University) і включає всі основні ВНЗ світу. Ранжування університетів здійснюється за формулою, яка враховує шість критеріїв: кількість випускників-лауреатів Нобелівської премії (фізика, хімія, фізіологія, медицина, економіка) або Медалі Філдса (математика); кількість співробітників-лауреатів Нобелівської або Філдсовської премії; кількість найчастіше цитованих дослідників по всіх предметних галузях; кількість статей, опублікованих в журналах Nature та Science; кількість статей, проіндексованих в число статей в ScienceCitationIndex – Expanded и SocialSciencesCitationIndex; продуктивність на душу населення по попередніх показниках. Щорічно до цього рейтингу входять більш ніж 1200 університетів, перелік з 500 найкращих публікується. Початковою метою рейтингу було бажання виявити розрив між китайськими університетами та університетами світового рівня, але пізніше увага урядів різних країн та засобів масової інформації перетворила його на міжнародний рейтинг. Однією з причин значного впливу ARWU є той факт, що його методика була науково обгрунтованою, стабільною та прозорою. Сполучені Штати Америки є країною, яка має в рейтингу 2014 року найбільшу кількість університетів: 146 з 500 топових позицій зайняті американськими ВНЗ. Російська Федерація є єдиною країною пострадянського простору, представленою в цьому рейтингу (Московський державний університет ім. М.В. Ломоносова та Санкт-Петербурзький державний університет). Україна наразі, на жаль, немає жодного ВНЗ, що виявився б гідним зайняти місце у рейтингу. У іншому міжнародному рейтингу Вебометрікс найвищу позицію, що займає український університет є 885 позиція (Київський національний університет імені Тараса Шевченка).

Існують численні рейтинги ВНЗ. Серед міжнародних слід назвати Академічний рейтинг університетів світу, QS World University Rankings, The Times, Webometrics, Шанхайський рейтинг, рейтинг Scopus. Існують численні міжнародні та національні рейтинги ВНЗ. Серед міжнародних слід назвати Академічний рейтинг університетів світу, QS World University Rankings, The Times, Webometrics, Шанхайський рейтинг, рейтинг Scopus.

Однією з ознак даної форми формування рейтингів є економічних сферах публікації. Вже давно сформувалася невинуватою в акредитації налічує 80 формальної форми виступає оптимізації мережі на рівні. Відповідно до час спілкування з ВНЗ. Національна стратегія Указ Президента України про вдосконалення структури доходів до ефективності систем. Іншими словами ВНЗ шляхом реорганізації ВНЗ зацікавлені в рейтингу, особливо університету.

На підставі викладеного більшості не є підприємство майнове право на надбавку сподарювання спонсоратись за місця в рейтингу.

1. Федок Л.В. Особливості Васи́лівна Федоківна університет ім. Васи́лівна

...ову та немайнову ш...
...на відповідачів.
...що в позовній заяві...
...доказів наявно...
...позивачу відповідач...
...надав доказів прич...
...завданою шкодою...
...від 6 квітня 20...
...зміну, що ВНЗ як уст...
...проблема була в неде...
...особи в сфері виш...
...ВНЗ став повнопр...
...корелює прест...
...рейтингу займає провід...
...зайняло свої позиці...
...міжнародні та націона...
...академічний рейтинг...
...es, Webometrics, Ш...
...університетів світу, як...
...Цзяохай Цзяогун (20...
...світу. Ранжування за...
...критеріїв: кількост...
...фізіологія, медици...
...лауреатів...
...цитованих дослід...
...журналіст...
...в число статей...
...Index; продуктивн...
...до цього рейтингу в...
...публікується...
...увага урядів різни...
...міжнародний рейти...
...що його методика б...
...Штати Америки...
...університетів: 1-...
...Російська Федерація є...
...в цьому рейтингу (М...
...Моносова та Сави...
...нажаль немає жод...
...іншому міжнародн...
...український універс...
...Тараса Шевченка).

Існують численні національні рейтинги університетів, наприклад, рейтинг «Компас» (був ініційований в 2008 році компанією Систем Кепітал Менеджмент в рамках програми «Сучасна освіта»), Рейтинг «Топ 200 Україна» (Центр міжнародних проектів «Євроосвіта» було створено в 2003 році за ініціативою та підтримкою Науково дослідного інституту прикладних інформаційних технологій Кібернетичного центра НАН України), рейтинг «Софія Київська» (українська – Український інститут соціальних досліджень і Міжнародна кадрова академія), рейтинг журналу «Кореспондент», «Деньги», газета «Факти» і т.д. Для порівняння розглянемо рейтинг «Топ 200 Україна». Його методика побудована відповідно до міжнародних принципів ранжирування університетів і передбачає проведення порівняльного аналізу досягнень ВНЗ різних типів на основі двох універсальних критеріїв. Діяльність ВНЗ оцінюється за допомогою інтегрованого індексу – Із. Цей індекс містить три комплексні складові: Із = Інп + Інв + Імв, де Інп – індекси якості науково-педагогічного потенціалу, Ін – індекс якості навчання, Імв – індекс міжнародного визнання. Як правило, українські рейтинги очолюють Київський університет імені Тараса Шевченка та Національний технічний університет України Київський політехнічний університет.

Однією з ознак ділової репутації є індивідуалізація юридичної особи. В умовах формування ринкових відносин та збільшення конкуренції у всіх соціально-економічних сферах ця ознака стає однією з визначальних у характеристиці репутації. Вже давно обговорюється проблема переповнення ринку освітніх послуг невиправдано великою кількістю ВНЗ. У 2014 році мережа ВНЗ I-IV рівнів репутації налічує 803 заклади, з них державної форми власності 415 закладів, приватної форми власності – 221, приватної форми власності – 167. Необхідність оптимізації мережі університетів проголошується на офіційному державному рівні. Відповідну ініціативу висловив міністр освіти і науки Сергій Квіт в час спілкування з ректорами ВНЗ на засіданні Президії Співки ректорів ВНЗ. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (затверджана Президентом України від 25 червня 2013 року № 344/2013) серед заходів удосконалення структури системи освіти передбачає розроблення наукових підходів до ефективної оптимізації мережі навчальних закладів усіх освітніх підсистем. Іншими словами вектором розвитку вищої освіти є зменшення кількості ВНЗ шляхом реорганізації (злиття, приєднання) або ліквідації. Всі без виключення ВНЗ зацікавлені в покращенні своєї ділової репутації та підвищенні свого місця в рейтингу, оскільки саме це є запорукою уникнення припинення діяльності університету.

На підставі викладеного можна зробити висновок, що ВНЗ в переважній більшості не є підприємницькими юридичними особами, але мають особисте недоторканне право на недоторканність ділової репутації. Сучасні ринкові умови господарювання спонукають університети покращувати ділову репутацію та змагатись за місця в рейтингах.

Список використаних джерел:

Федюк Л.В. Особисті немайнові права юридичних осіб: монографія / Лілія Василівна Федюк. – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2013. – 500 с.

2. Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб у цивільному праві (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту): Монографія відп. ред. Я.М. Шевченко. – Хмельницький: Видавництво Хмельницького університету управління та права, 2007. – 626 с.
3. Суржик А.Ф. Проблемы правового регулирования институтов чести, достоинства и деловой репутации в гражданском праве Российской Федерации автореф. дисс. к.ю.н.: 12.00.03 / А.Ф. Суржик. – М., 2006. – 22 с.
4. Дьяченко Е.М. Деловая репутация юридических лиц: автореф. дисс. к.ю.н.: 12.00.03 / Е.М. Дьяченко. – Кубанский государственный университет. – Краснодар, 2005. – 21 с.
5. Никуличева Н.Ю. Право юридических лиц на деловую репутацию и его гражданско-правовая защита: автореф. дисс. к.ю.н.: 12.00.03 / Н.Ю. Никуличева. – Новосибирск, 2004. – 23 с.

Карплюк О. І.

*здобувач відділу проблем цивільного, трудового, підприємницького права
Інституту держави і права імені В. М. Корецького
Національної академії наук України
м. Київ, Україна*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ СУДОВОГО КЕРІВНИЦТВА В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

В умовах стрімкого прогресивного розвитку державотворчих та суспільно-економічних явищ виникає ряд новоутворень, які, в першу чергу, впливають на правове регулювання, стимулюючи його до постійного удосконалення та пошуку оптимальних правових форм реалізації для захисту прав громадян. Значне поширення приватності в усіх сферах суспільного життя, розширення гами майнових та особистих прав в цивільному обороті, ускладнення їх захисту викликає нагальну потребу покращити рівень цивільного судочинства, за умови забезпечення інтересів суспільства та держави. Практика доводить, що змагальний процес не здатен в повній мірі забезпечити виконання завдання цивільного судочинства, передбаченого ЦПК України, а саме справедливий, неупереджений та своєчасний розгляд і вирішення цивільних справ з метою захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави. Відсутність реального механізму протидії недолікам процесу, пов'язаним з фінансовим фактором сторін, нерідко призводить до дисбалансу процесуальних можливостей суб'єктів права, створюючи таким чином громіздку перепону для відправлення справедливого правосуддя в державі. А тому в питанні створення належного судового захисту для всіх і кожного не поставлено крапку.

В першу чергу, залишається недостатньо дослідженим питання судового керівництва в цивільному процесі, який, на наш погляд, спроможний нівелювати непропорційність процесуальних можливостей сторін, збалансовуючи інтереси